

شورانگیزترین
عشق‌نامه‌های
جهان

گردآورنده: ام. لینکلن شوستر

• • •

شورانگ-ی-زترین
عشق-نامه‌های
جهان

از ناپلئون تابت‌هون

• • •

ترجمهٔ جلیل جعفری

بنگاه ترجمه و نشر
کتاب پارسه

سرشناسه: شوستر، لینکلن
عنوان و نام پدیدآور: شورانگیزترین عشق نامه‌های جهان/ام. لینکلن شوستر/ترجمه جلیل جعفری
مشخصات نشر: تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری: ۱۹۲ ص
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۳-۵۷۸-۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

یادداشت: عنوان اصلی: A treasury the world's great letters from ancient days to our own time, containing the characteristic and crucial communications, and intimate exchanges and cycles of correspondence..., 1940.

یادداشت: کتاب حاضر نخستین بار با عنوان "گنجینه‌ای نامه‌های بزرگ تاریخ" با ترجمه زاگرس توسط چاپخانه خرمی در سال [۱۳۴۴] منتشر شده است.

موضوع: نامه‌ها
شناسه افزوده: جعفری یزدی، جلیل، ۱۳۴۸-، مترجم
رده‌بندی کنگره: PN۶۱۳۱
رده‌بندی دیویی: ۸۰۸/۸۶
شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۲۰۶۷۵

■ شورانگیزترین عشق نامه‌های جهان

گردآوری: ام. لینکلن شوستر

ترجمه جلیل جعفری

آماده‌سازی و تولید:

بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه

طراحی گرافیک: پرویز بیانی

چاپ و صحافی: دالاهو

نوبت و شمارگان: چاپ اول ۱۴۰۲، ۴۵۰ نسخه

همه حقوق چاپ و نشر برای بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه محفوظ است.

هرگونه اقتباس از این اثر، منوط به دریافت اجازه کتبی از ناشر است.

بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه

تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهدای ژاندارمری شرقی، پلاک ۷۴،

طبقه سوم، تلفن، ۰۵۶۴۷۷۴۰۵

@ketabeparseh

فهرست

- پیش‌گفتار: در ستایش نامه‌نگاری ۷
- بخش اول: عشق‌نامه‌های هلوئیز و آبلار ۱۱
- بخش دوم: عشق‌نامه‌های هنری هشتم و آن بولین ۴۵
- بخش سوم: نامه‌ننون دو لونکلو به مارکی دو سوینی ۵۳
- بخش چهارم: نامه‌مادام دو باری به خواستگارش ۵۹
- بخش پنجم: نامه‌ولتر به مادمازل دونوایه ۶۳
- بخش ششم: عاشقانه‌ها و عشق‌نامه‌های ناپلئون بناپارت ۶۷
- بخش هفتم: عشق‌نامه‌های لودویگ فون بتهوون به معشوقه‌جاودانی ۹۱
- بخش هشتم: نامه‌مایکل فارادی به سارا بارنارد ۱۰۱
- بخش نهم: عشق‌نامه‌های پرسی بیش شلی و ماری وُلستون‌کرفت گادوین ۱۰۳
- بخش دهم: نامه‌جان کیتس به فانی براون ۱۱۳
- بخش یازدهم: نامه‌لرد بایرون به کنتس گوچالی ۱۲۳
- بخش دوازدهم: نامه‌ویکتور هوگو به آدل فوشه ۱۲۷
- بخش سیزدهم: عشق‌نامه‌های رابرت براونینگ و الیزابت بارت ۱۳۳

۶ ■ شورانگیزترین عشق‌نامه‌های جهان

- بخش چهاردهم: نامهٔ سارا برنارد به ویکتورین ساردو ۱۵۳
- بخش پانزدهم: عشق‌نامه‌های پیوتر ایلیچ چایکوفسکی و ۱۵۷
- بخش شانزدهم: نامه‌نگاری‌های گی دو موپاسان و ماری باشکرتسف ۱۶۵
- بخش هفدهم: نامهٔ پیر کوری به ماری اسکلودوفسکا ۱۷۳
- بخش هجدهم: عشق‌نامه‌های جورج برنارد شاو و الن تری ۱۸۱

پیش‌گفتار در ستایش نامه‌نگاری

نامه به زندگی آرامش می‌دهد.

ولتر (فیلسوف و نویسنده فرانسوی)

هیچ چیز در دنیا همانند نامه محبوب نیست.

لرد بایرون (شاعر و سیاستمدار انگلیسی)

تا زمانی که نامه‌رسان هست میل به زندگی هست.

ویلیام جیمز (فیلسوف و روانشناس آمریکایی)

شما ای بانو! بدانید روح عریان یک مرد را در نامه‌هایش می‌توان جستجو کرد.

دکتر ساموئل جانسن (شاعر و فرهنگ‌نویس انگلیسی)

مردم همیشه برای خواندن نامه‌های عاشقانه دست از شام خوردن خواهند کشید.

جورج جین ناتان (نمایشنامه‌نویس آمریکایی)

به باور من بهترین کلمات را می‌توان در نامه‌هایی یافت که انسان‌های خردمند نوشته‌اند.

فرانسیس بیکن (فیلسوف و سیاستمدار انگلیسی)

فراموش کردم بگویم که یکی از لذت‌های خواندن نامه‌های قدیمی پاسخ دادن به حس کنجکاوی است.

لرد بایرون (شاعر و سیاستمدار انگلیسی)

نیاز به نامه‌نویسی اولین و همیشگی‌ترین انگیزه برای استحکام‌بخشی، شفاف‌سازی و اعلام موضع در زندگی است.

رودولف لویی مگروز (شاعر، نویسنده و منتقد ادبی انگلیسی)

به آن‌ها که خرده می‌گیرند که عشق ما فقط روی کاغذ بوده، بگو یادتان باشد آدمی تاکنون هر چه به دست آورده، اعم از افتخار، زیبایی، حقیقت، دانش، فضیلت و عشق‌ورزی صرفاً روی کاغذ بوده است.

جورج برنارد شاو (نمایشنامه‌نویس و منتقد ادبی ایرلندی)

هیچ چیز در زندگی بیشتر از نامه مرا به وحشت نمی‌اندازد. آن قدر که امکان جنایت در نامه نهفته است در هیچ سمی یافت نمی‌شود. توصیه من این است که تنها زمانی دست به نوشتن نامه بزنید که مخاطب‌تان در دسترس و امکان دیدن او فراهم باشد. نامه اگر دال بر تداوم حضور کسی باشد مشکلی ندارد اما اگر از کسی باشد که حضوری ندارد تحمل‌ناپذیر است... لطفاً برای من نامه بنویسید...!

الیزابت بیسکو (نویسنده و فعال اجتماعی انگلیسی)

بهترین گلچین‌های ادبی را می‌توان با نامه‌ها تهیه و تدوین کرد. کسانی

پیش‌گفتار ■ ۹

وجود دارند که حتی حاضرند برای انتشار نامه‌هایشان در قالب کتاب، تقریباً از جان خویش، مایه بگذارند، چون تنها به وسیله نامه می‌توان مروارید معنا را بی‌واسطه در صدف کلام به دست آورد.

کریستوفر مورلی (شاعر و داستان‌نویس آمریکایی)

نامه‌ها در کدام زمینه الهام‌بخش نیستند؟ نامه‌ها روح دارند. می‌توانند حرف بزنند. برخوردار از نیرویی هستند که درونیات دل هر کسی را بیرون می‌ریزند. شعله‌های آتش عشق را می‌توان در نامه‌ها به تماشا نشست. تا انسان زنده است، نامه می‌بالد و رشد می‌کند. ظرافت و لطافت کلام را می‌توان در نامه سراغ گرفت. گاه حتی انگیزه زندگی را می‌توان در نامه جستجو کرد. نامه ابداع شد تا آدمی (چون من!) از خبث طینت خویش رهایی یابد... برای کسی مانند من که لذت بنیادین دیدن و خواستن در او کشته شده است نامه تو می‌تواند جبران مافات باشد و مرا به رضایت خاطر برساند. در نامه است که می‌توانم اندیشه‌های مقدس تو را بخوانم. (از نامه‌های هلوئیز به آبلار)

بخش اول

عشق نامه‌های هلوئیز و آبلار

پیتر آبلار^۱، پسر خانواده اشرافی و متمول برتون^۲، در سال ۱۱۱۶، آن‌گاه که ۳۷ ساله بود، به یکی از بافتخارترین مراتب علمی فرانسه در دوره قرون وسطی یعنی کرسی استاد دانشگاه پاریس و حاکمیت شرع کلیسای جامع نوتردام^۳ نائل آمد. دانشجویانی از سراسر اروپا در مکتب درس او حاضر می‌شدند تا پای صحبت‌های پرشور او در ضدیت با مذهب ارتدوکس بنشینند. آبلار سرکرده پیروان آیین نام‌گرایی^۴ بود که در مواجهه

---

۱. Peter Abelard (۱۱۴۲-۱۰۷۹): با نام حقیقی پتروس آبلاردوس (Petrus Abaelardus) روشنفکر و نویسنده فرانسوی در قرن یازدهم میلادی. زندگی این متفکر قرون وسطی نظریه‌هایی را درباره نوع زندگی و تفکرات قشر فرهیخته آن زمان به دست می‌دهد. (همه پانویس‌ها از مترجم است).

2. Breton

۳. Cathédrale Notre Dame: کلیسای معروفی در شهر پاریس که از قرن یازدهم بر پاریس مشرف بوده و از مظاهر ملی و فرهنگی فرانسه به شمار می‌آید.

۴. Nominalism: در مبحث مابعدالطبیعه یا متافیزیک نام‌گرایی یا اصالت ←

با واقع‌گرایان ارتدوکسی گفتمان خشونت را پیشه خویش کرده بودند. هلوئیز^۱ که آن زمان ۱۹ سال داشت و در صومعه تعلیم دیده بود درحالی‌که زبان در ستایش آبلار در کام داشت به خانه عمویش کشیش فولبر^۲ در پاریس آمد. آبلار که وصف هوش و زیبایی هلوئیز را شنیده بود با تدبیر توانست در مقام معلم فلسفه هلوئیز به او دست یابد. هر دو دچار عشقی محتوم شدند. آبلار در نامه مشهور خود با نام «ماجرای درد عشق من» خطاب به دوست خود فیلینتوس^۳ سرخوشی‌ها و سرخوردگی‌های ناشی از عشق هلوئیز را این‌گونه بر می‌شمارد:

هر تلاشی برای اجتناب از آن (عشق هلوئیز) بیهوده است. من فیلسوف بودم لیک جفای ذهن بر عقل و خردم فائق آمد، چون تیرهای ستمش نیرومندتر از احتجاج و استدلال من پدیدار شدند و با یوغ پرزور خویش مرا به هر سو که خود می‌پسندید رهنمون شد... هوش و زیبایی هلوئیز سردترین و بی‌احساس‌ترین دل‌ها را به هول و ولا می‌اندازد و تحصیلات او نیز به همان اندازه شایسته تحسین است... او را دیدم و دل در گرو او نهادم... بر آن شدم تا عشق او را از آن خود کنم... جز به هلوئیز نمی‌اندیشیدم. به هر

→ تسمیه، نظر یا آیینی فلسفی است که اعلام می‌کند موجودات دارای ماهیت یا ذات نیستند و تعریف‌ها در کل به گوهر موجودات بازمی‌گردند و بیان عینی یا بازتاب واقعی نیستند، بلکه برداشت‌هایی هستند که خودمان آن‌ها را در مورد چیزها و امور مطرح کرده‌ایم.

۱. Héloïse (متولد ۱۰۹۰ یا ۱۱۰۰ یا ۱۱۰۱ - درگذشته ۱۱۶۴): راهبه، نویسنده و پژوهشگری فرانسوی که ریاست صومعه زنان تارک دنیا را برعهده داشت. عمده شهرت او به خاطر نامه‌نگاری‌هایی بود که با پیتر آبلار داشت. او جایگاهی درخور توجه در تاریخ ادبیات و جنبش فمینیسم در فرانسه دارد.